

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2024-09-26 kl 13:00-18:30
Plats	Sessionssalen, Rådhuset
Utses att justera	Roko Kursar Michael Hård af Segerstad
Justeringen	2024-10-09
Protokollet omfattar	§197

Underskrifter	Sekreterare Louise Lagerlund	
	Ordförande Carina Nilsson Björn Gudmundsson, § 191-193
	Justerande Roko Kursar Michael Hård af Segerstad

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S)
Farishta Sulaiman (M)
Magnus Olsson (SD)
Emma-Lina Johansson (V)
Andréas Schönström (S)
John Roslund (M)
Rickard Åhman Persson (SD)
Mohamed Yassin (MP)
Anders Rubin (S)
Roko Kursar (L)
Josefin Anselmsson (M)
Carina Nilsson (S) (Ordförande)
Sedat Arif (S)
Showan Shattak (V)
Sofia Hedén (S)
Tony Rahm (M)
Anders Pripp (SD)
Boel Pettersson (V)
Amani Loubani (S)
Helena Nanne (M)
Michael Hård af Segerstad (SD)
Linda Eklund (L)
Bengt-Göran Svensson (S)
Sadiye Altundal (V)
Håkan Fäldt (M)
Olga Krivtsova (S)
Jacqueline Maly (SD)
Juan-Tadeo Espitia (S)
John Eklöf (M)
Anton Sauer (C)
Anders Skans (V)
Shler Murad Bradostin (S)
Haqvin Svensson (M)
Surra Al Sakban (MP)
Gunilla Ryd (V)
Håkan Ask (SD)
Arwin Sohrabi Nejad (S)
Sara Wettergren (L)
Christina Wessling (S)
Linda Obiedzinski (M)
Anfal Saad Mahdi (V)
Lisbeth Persson Ekström (SD)
Jan Olsson (S)
Helena Grahn (M)
Susanne Jönsson (S)
Anders Andersson (V)
Dündar Güngör (S)
Anders Olin (SD)
Janne Grönholm (MP)
Albin Schyllert (M)
Hanna Sandberg (S) ersätter Mubarik Mohamed Abdirahman (S)
Nadjam-Ud-Din Malik (S) ersätter Frida Trollmyr (S)

Anders Nilsson (S) ersätter Björn Gudmundsson (S) (Vice ordförande)
Amanda Johannesson (S) ersätter Sanna Axelsson (S)
Ingrid Gunnarson (M) ersätter Malin Ahlström (M)
Darko Simic (M) ersätter Anja Nordberg Sonesson (M) (Andre vice ordförande)
Jenny Bengtsson (SD) ersätter Lars-Johan Hallgren (SD)
Nichlas Holmgren Gellersten (SD) ersätter Jörgen Grubb (SD)
Nina Jakku (V) ersätter Carin Gustafsson (V)
Malte Tängmark Roos (MP) ersätter Stefana Hoti (MP)
Kay Lennart Wictorin (C) ersätter Emelie Nyman (C)

Ej tjänstgörande ersättare

Shaip Morina (S)
Birgit Hansson (S)
Sven-Erik Rasmusson (S)
Neziya Rahman (S)
Bo Mats Brogren (M)
Amanda Traneborn (M)
Stefan Claesson (SD)
Eva Hallén (SD)
Patrick Angelin (SD)
Lisa Stolpe (V)
Marek Lakatos (V)
Tobias Petersson (V)
Birgitta Ehlin (V)
Eva Christina Bertz (L)
Martin Molin (C)

Övriga närvarande

Louise Lagerlund (stadsjurist)
Martin Ljungberg (nämndsekreterare)
Pamela Lindqvist (nämndsekreterare)
Adrian Kasperczyk (politisk sekreterare (L))
Ali Reza Yakhdani (politisk sekreterare (S))
Arian Ratkoceri (politisk sekreterare (S))
Aron Regnéll (politisk sekreterare (M))
Bahhar Mohammadi Norén (politisk sekreterare (S))
Charlotte Frank (politisk sekreterare (L))
Hanna Backlund Ortman (politisk sekreterare (S))
Hanna Jokel (politisk sekreterare (S))
Markus Krook (politisk sekreterare (C))
Matilda Klefström (politisk sekreterare (L))
Sofie Valfridsson (politisk sekreterare (V))

§ 197 Revidering av Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter

STK-2024-396

Sammanfattning

Kommunfullmäktige i Malmö stad beslutade 2014 om Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter. Syftet med policyn är att säkerställa att Malmö stad arbetar aktivt med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter utifrån rådande lagstiftning. Policyn ska ses över i slutet av varje mandatperiod för att se om det finns behov att revidera policyn. Översyn samt eventuell revidering ska göras i samråd med de nationella minoriteterna och i dialog med kulturnämnden. Detta ärende beskriver översynen samt förslag på ändringar i policyn.

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. Kommunfullmäktige antar förslag till reviderad Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter att gälla från och med 1 november 2024.

Beslutsgång

Amani Loubani (S), Helena Nanne (M), Jacqueline Maly (SD) och Surra Al Sakban (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Under överläggningen i ärendet yttrar sig även Anton Sauer (C).

Ordföranden konstaterar att kommunfullmäktige beslutat att bifalla kommunstyrelsens förslag till beslut.

Reservationer och särskilda yttranden

Till kommunfullmäktiges beslut i ärendet har Anton Sauer (C) inkommit med ett särskilt yttrande som samtliga ledamöter i Centerpartiet ställer sig bakom. Det särskilda yttrandet intas som bilaga 17 till kommunfullmäktiges protokoll.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Arbetsmarknads- och socialnämnden
Fritidsnämnden
Funktionsstödsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
Kulturnämnden
Miljönämnden
Servicenämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Tekniska nämnden

Valnämnden
Överförmyndarnämnden
Stadskontoret, hållbarhetsavdelningen
Stadskontoret, intern ledning och stöd, kanslienheten
Stadskontorets handläggare

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut KS 240911 §237 med särskilt yttrande (M+C) och (SD)
Revidering av Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter
- Förslag till beslut KSAU 240909 §416 Revidering av Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240909 Revidering av Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter
- Förslag till reviderad Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter
- Nu gällande Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter
- Ärendet utgår KSAU 240603 §294 Revidering av Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter

Särskilt yttrande

12. Revidering av Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter

Centerpartiet och Moderaterna instämmer i att Malmö stad måste arbeta aktivt med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter, men vi ifrågasätter hur effektivt detta arbete har bedrivits. Trots de goda intentionerna finns det tydliga brister i hur policyn för de nationella minoriteternas rättigheter har implementerats och följts upp.

Ett konkret exempel på dessa brister är situationen kring Romska rådet. Trots att Romska rådet är en central del av Malmö stads arbete för att främja den romska minoritetens rättigheter, har dialogen och uppföljningen varit undermålig. Flera av de romska föreningar som staden borde samarbeta med har antingen inte funnits tillgängliga eller har representanter som varit inblandade i brottsliga handlingar under sin tid i rådet. Att bedriva politik på detta sätt, utan ordentlig uppföljning och utan att ta ansvar för rådets faktiska funktion, är inte hållbart eller seriöst.

Vi ser detta som ett större symptom på att Malmö stads arbete med de nationella minoriteterna behöver en djupgående översyn. Romska rådet är bara ett exempel på hur detta arbete inte har fungerat i praktiken. Malmö stad har en plikt att inte bara ha dessa forum på papperet, utan också att se till att de fungerar effektivt och verkligen representerar de berörda gruppernas intressen.

Vi anser att policyn för de nationella minoriteterna behöver revideras på ett sätt som inte bara innebär språkliga eller redaktionella förändringar, utan en verklig förändring i hur staden arbetar med dessa frågor. Vi uppmanar till en grundlig genomlysning av de existerande strukturerna för att säkerställa att staden lever upp till sina åtaganden gentemot de nationella minoriteterna.

Kommunfullmäktige 2024-09-26

Anton Sauer (C)

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-09-04

Vår referens

Sanna Jälevik

Utvecklingssamordnare

sanna.jalevik@malmo.se

Revidering av Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter

STK-2024-396

Sammanfattning

Kommunfullmäktige i Malmö stad beslutade 2014 om Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter. Syftet med policyn är att säkerställa att Malmö stad arbetar aktivt med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter utifrån rådande lagstiftning. Policyn ska ses över i slutet av varje mandatperiod för att se om det finns behov att revidera policyn. Översyn samt eventuell revidering ska göras i samråd med de nationella minoriteterna och i dialog med kulturnämnden. Detta ärende beskriver översynen samt förslag på ändringar i policyn.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige antar förslag till reviderad Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter att gälla från och med 1 november 2024.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240902 Revidering av Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter
- Nu gällande Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-06-03

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-09-09

Kommunstyrelsen 2024-09-11

Kommunfullmäktige 2024-09-26

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Arbetsmarknads- och socialnämnden
Fritidsnämnden
Funktionsstödsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
Kulturnämnden
Miljönämnden
Servicenämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Tekniska nämnden
Valnämnden
Överförmyndarnämnden
Stadskontoret Hållbarhetsavdelningen
Stadskontoret, Intern ledning och stöd, Kanslienheten
Stadskontorets handläggare

Ärendet

Kommunfullmäktige i Malmö stad beslutade 2014 om Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter (STK-2013-1182). Syftet med policyn är att säkerställa att Malmö stad arbetar aktivt med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter utifrån rådande lagstiftning. Policyn kompletterades 2016 med särskilda program för de nationella minoriteterna sverigefinnar, judar, samer och tornedalingar (STK-2015-1378) samt en handlingsplan för den nationella minoriteten romer (STK-2016-1419).

1 januari 2019 trädde ändringar i lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk i kraft, vilket ledde till att Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter (STK-2019-1013) reviderades 2020 för att stämma överens med lagstiftningen.

Policyn ska enligt beslut i kommunfullmäktige (STK-2019-1013) ses över i slutet av varje mandatperiod för att se om det finns behov att revidera policyn. Ansvarig nämnd för att upprätthålla policyns principer och för att följa upp policyn är kommunstyrelsen. Översyn samt eventuell revidering ska göras i samråd med de nationella minoriteterna och i dialog med kulturnämnden. Detta ärende beskriver översynen som gjorts under 2023 samt förslag på ändringar i policyn.

Aktuella områden för revidering

Stadskontoret har gjort översynen av policyn i samråd med kulturförvaltningen, som har ansvar för samordningen av stadens arbete med den nationella minoriteten romer.

Sedan policyn reviderades senast 2020 har Malmö stads policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet antagits (STK-2020-963.) Stadskontoret har därför gjort bedömningen att det finns behov av att revidera policy för Malmö stads arbete med de nationella minoriteternas rättigheter så att den relaterar till Malmö stads policy för mänskliga rättigheter i stället för till den tidigare gällande utvecklingsplanen mot diskriminering. I samband med stadskontorets översyn av policyn har även några förtydliganden gjorts. Dessa förtydliganden gäller:

- Rätten till modersmålsundervisning i nationella minoritetsspråk utifrån skollagen (2010:800).
- Under rubriken ”Organisation och ansvar” bedömdes konkreta mål och åtaganden vara överflödiga då dessa specificeras i respektive handlingsplan och program snarare än i policyn.
- Under rubrikerna ”Organisation och ansvar” och ”Revidering” bedömdes behov av förtydligade gällande ansvarsfördelningen i staden.
- Förtydligande av kontaktuppgifterna i policyn.

Ett utkast till reviderad policy togs därefter fram av stadskontoret i dialog med kulturförvaltningen. I arbetet med att ta fram utkastet gjordes även redaktionella ändringar som inte ändrade policyns innehåll, men vars syfte var att göra policyn tydligare och lättare att läsa.

Delaktighet och inflytande i arbetet med revideringen

Den 2 maj 2023 hölls ett öppet samråd för samtliga nationella minoriteter gällande revideringen av policyn. De nationella minoriteterna gavs även möjlighet att lämna skriftliga synpunkter via Malmö stads hemsida efter samrådet. Samrådsdeltagarna var nöjda med de ändringarna i utkastet till reviderad policy.

Samrådet ansåg det viktigt att:

- Malmö stad säkerställer att policyn efterlevs i praktiken.
- Arbetet med nationella minoriteter har ett särskilt fokus och inte bara är en del av ett bredare arbete med antidiskriminering.
- Staden kommunicerar sitt arbete med nationella minoriteter på ett transparent och tillgängligt sätt.

Nya förslag från samrådet:

- Obligatorisk fortbildning om nationella minoriteter och deras rättigheter för stadens anställda.

- Respektive förvaltning håller strukturerade samråd med de nationella minoriteterna.

Förslag på ändringar i policyn utifrån samråd och inkomna synpunkter

Utifrån de synpunkter och förslag som lyftes från de nationella minoriteterna förtydligades utkastet till policy gällande stadens skyldighet att ge de nationella minoriteterna inflytande i enlighet lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Synpunkter och förslag från samrådet beaktas i policyn alternativt vid implementering av policyn.

Ett förslag till reviderad policy togs sedan fram i dialog mellan stadskontoret och kulturförvaltningen. Kulturnämnden behandlade förslag till reviderad policy som informationspunkt den 30 januari 2024.

Sedan 1 mars 2024 gäller lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket även kommuner och regioner. Ett tillägg gällande detta har gjorts av stadskontoret i förslaget till reviderad policy. Syftet med lagen är att säkerställa samernas rätt till delaktighet i beslutsprocesser på alla nivåer i samhället och att stärka samernas inflytande i frågor som särskilt berör dem. Tillvägagångssätt och rutiner för konsultation behöver ingå i Malmö stads Program för den nationella minoriteten samer.

Sammanfattning av föreslagna uppdateringar och tillägg i policyn

Följande uppdateringar och tillägg har gjorts i förslaget till reviderad policy:

- Redaktionella ändringar som inte ändrar policyns innehåll. Syftet med dessa ändringar är att göra policyns upplägg och innehåll lättare att läsa och ta till sig.
- Under rubriken ”Styrdokument i relation till föreliggande policy” har den numera utgångna planen mot diskriminering ersatts med Malmö stads policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet. Utifrån Malmö stads policy för mänskliga rättigheter ska Malmö stad arbeta rättighetsbaserat, vilket också förtydligas i förslaget till reviderad policy.
- Stadens skyldighet att ge de nationella minoriteterna inflytande i enlighet med Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk har förtydligats utifrån samråd med de nationella minoriteterna.
- Rätten till modersmålsundervisning i nationella minoritetsspråk har förtydligats utifrån skollagen (2010:800).
- Under rubriken ”Organisation och ansvar” har konkreta mål och åtaganden tagits bort då dessa specificeras i respektive handlingsplan och program snarare än i policyn.

- Under rubrikerna ”Organisation och ansvar” och ”Revidering” har även ansvarsfördelningen i staden förtydligats.
- Under rubriken ”Revidering” har ett tillägg gjorts. Utöver den översyn av policyn som ska ske i slutet av varje mandatperiod kan en revidering även bli aktuell vid andra tidpunkter, exempelvis vid lagändringar och organisationsförändringar.
- Kontaktuppgifterna i slutet av policyn har förtydligats.
- Lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket och kommunens konsultationsskyldighet utifrån denna har lagts till.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret lämnar förslag på reviderad policy. Föreslagna ändringar utgår från Malmö stads policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet.

Tillägget om den särskilda lagstiftningen gällande konsultationsordning för den nationella minoriteten innebär att policyn är uppdaterad gällande lagstiftningen som syftar till samernas rätt till delaktighet i beslutsprocesser som särskilt berör dem. Konsultationsskyldigheten behöver förtydligas inom ramen för arbetet med Program för den nationella minoriteten samer. Stadskontoret bedömer att detta med fördel görs när programmen för samer, judar, sverigefinnar och tornedalingar ses över under hösten 2024.

Ansvariga

Per-Erik Ebbeståhl Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör

Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter

Stadskontoret

Upprättad: 2014-04-30

Version: 3

Beslutad: 2024-09-26, § 197
kommunfullmäktige

Ansvarig: Nasrin Bigdelou

Malmö stad

Innehållsförteckning

Inledning	3
Policyns syfte	3
Aktuell lagstiftning	3
Europarådets ramkonvention	3
Sveriges nationella minoritetslagstiftning.....	3
Utökade språkliga rättigheter i förvaltningsområden	5
Konsultation i frågor som rör det samiska folket.....	5
Arbetet med nationella minoriteter i Malmö stad	5
Principer för arbetet med att säkerställa de nationella minoriteternas rättigheter i Malmö stad	6
Policyn i relation till Malmö stads styrdokument	7
Organisation och ansvar.....	7
Revidering	7
Har du frågor om policyn?	8

Inledning

Policyns syfte

Syftet med Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter (hädanefter policyn) är att säkerställa att Malmö stad arbetar aktivt med de nationella minoriteternas rättigheter utifrån rådande lagstiftning. I Sverige utgörs de nationella minoriteterna av judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Samer är även Sveriges urfolk. De nationella minoritetsspråken är jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli.

Aktuell lagstiftning

Europarådets ramkonvention

Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter utgör ett centralt styrdokument när det gäller insatser kopplade till nationella minoritetsgrupper. I ramkonventionen framgår att skyddet av de nationella minoriteternas rättigheter ska betraktas som en viktig del i att realisera de mänskliga rättigheterna. I ramkonventionen betonas varje individs rätt till att inte bli diskriminerad på grund av sin minoritetsstatus samt att tillförsäkra personer som tillhör en nationell minoritet rätt till likhet inför lagen, i enlighet med ramkonventionen artikel 4.

Sverige ratificerade Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk år 1999. År 2000 utsågs minoritetspolitiken till specifikt politikområde i Sverige. Under 2009 lades en ny minoritetspolitisk strategi fram av regeringen med fokus på bevarande av minoritetsspråken, förstärkning av de nationella minoriteternas inflytande och aktivt arbete för att motverka utsatthet och diskriminering.

Sveriges nationella minoritetslagstiftning

I januari 2010 trädde lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk i kraft. För att avgöra vem som tillhör en nationell minoritet i Sverige tillämpas principen om självidentifikation. Denna innebär att det är individen som själv bestämmer om hen tillhör någon av de nationella minoritetsgrupperna eller inte. Enligt lagen bär förvaltningsmyndigheter

ansvaret för att informera de nationella minoriteterna om sina rättigheter och lagens innehåll.

Det allmänna har enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk särskilt ansvar för:

- att motverka diskriminering av och utsatthet för de nationella minoriteterna
- att skydda och främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sitt språk och sin kultur
- att ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande och delaktighet i frågor som berör dem

År 2019 förstärktes lagen, de nya bestämmelserna innebär att kommuner och regioner ska anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete.

Lagförstärkningen innebär även att:

- Kommunens informationsskyldighet om de nationella minoriteternas rättigheter.
- Utvecklingen av barns kulturella identitet ska främjas, med särskilt fokus på barns användning av det egna minoritetsspråket.
- Samråd ska ske genom att förvaltningsmyndigheten för en strukturerad dialog med de nationella minoriteterna i syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov i myndighetens beslutsfattande.
- Hela eller en väsentlig del av verksamheten inom äldreomsorg och förskola ska kunna ges på minoritetsspråk. Dessa krav gäller främst förvaltningsområden. Det infördes även stärkta möjligheter till äldreomsorg på jiddisch och romani chib, om det finns personal som talar språket. Gällande äldreomsorg förstärktes skyldigheten att informera den som ansöker om bistånd inom ramen för äldreomsorgen om möjligheterna till sådan service och omvårdnad på de nationella minoritetsspråken. Inom ramen för sådan omsorg som erbjuds ska de äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet tas i beaktan.

Utökade språkliga rättigheter i förvaltningsområden

Tre av de nationella minoriteternas språk – samiska, finska och meänkieli - innehar ett förstärkt skydd i lag. Det förstärkta skyddet innebär att individer, inom särskilda förvaltningsområden, kan använda samiska, finska eller meänkieli i muntlig och skriftlig kontakt med förvaltningsmyndigheter och domstolar. Rätt till förskoleverksamhet och äldreomsorg som bedrivs på något av språken regleras i skollagen respektive minoritetslagstiftningen. Det innebär att den kommun som ingår i förvaltningsområde åtar sig att erbjuda detta helt eller till väsentlig del på minoritetsspråket, om det begärs av den enskilde individen. Statsbidrag utgår till de kommuner som ingår i förvaltningsområde för något av de tre aktuella minoritetsspråken.

Konsultation i frågor som rör det samiska folket

Sedan 1 mars 2024 gäller lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket även kommuner och regioner. Syftet med lagen är att säkerställa samernas rätt till delaktighet i beslutsprocesser på alla nivåer i samhället och att stärka samernas inflytande i frågor som särskilt berör dem.

Konsultationsskyldigheten gäller i ärenden som kan få särskild betydelse för samerna, dvs. sådana ärenden som kan få direkt inverkan på samernas språk, kultur, näringar eller ställning som urfolk. Tillvägagångssätt och rutiner för konsultation med den nationella minoriteten samer förtydligas i ”Program för den nationella minoriteten samer”.

Arbetet med nationella minoriteter i Malmö stad

Tillsammans med respektive nationell minoritet definierar staden formerna för strukturerad dialog genom samråd. Malmö stad ska särskilt främja barns och ungas möjligheter till inflytande och samråd i frågor som berör dem i egenskap av nationell minoritet och anpassa formerna för detta till deras förutsättningar.

Malmö stad är sedan 2015 en del av det finska förvaltningsområdet. Detta innebär bland annat att staden är skyldig att informera den som ansöker om förskoleplats och bistånd inom ramen för äldreomsorgen om möjligheterna till sådan service och omvårdnad på finska. Malmö stad ska även informera om möjlighet till service och omvårdnad inom äldreomsorgen på övriga

minoritetsspråk. Staden ska inom ramen för sådan service och omsorg som erbjuds också beakta äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet gällande samtliga fem nationella minoriteter.

De nationella minoriteterna har förstärkta rättigheter avseende modersmålsundervisning som regleras i skollagen (2010:800). Denna rätt innebär att det inte finns krav på förkunskaper eller att språket används dagligen. Huvudmannen är skyldig att anordna modersmålsundervisning om en elev efterfrågar undervisning på sitt minoritetsspråk. Malmö stad har därmed skyldighet att erbjuda barn tillhörande de nationella minoriteterna modersmålsundervisning samt att informera vårdnadshavare om denna rättighet.

Principer för arbetet med att säkerställa de nationella minoriteternas rättigheter i Malmö stad

- Malmö stad ska aktivt arbeta med att säkerställa de nationella minoriteternas rättigheter i Malmö utifrån rådande lagstiftning, Lag (2009:724).
- Policyn omfattar samtliga förvaltningar och verksamheter i Malmö stad.
- Policyn omfattar alla Malmöbor som tillhör någon av de nationella minoriteterna.
- Malmö stad ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem, och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor.
- I enlighet med lagen om lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket ska Malmö stad konsultera samer i ärenden som kan få särskild betydelse för samerna.
- Policyn ska vid behov kompletteras med särskilda program eller handlingsplaner för respektive nationell minoritetsgrupp. Dessa ska tas fram i samråd med de nationella minoritetsgrupperna.

Policyn i relation till Malmö stads styrdokument

I juni 2022 antog kommunfullmäktige i Malmö en Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet (hädanefter MR-policy). Den syftar till att ge vägledning i arbetet med att säkerställa respekten och skyddet för och främjandet av mänskliga rättigheter på lokal nivå i Malmö stad. MR-policy omfattar Malmö stads alla ansvarsområden riktade mot Malmöbor och andra brukare av stadens verksamheter. MR-policy ska ligga till grund för ett systematiskt och samordnat arbete i staden.

Utifrån MR-policy ska Malmö stad arbeta rättighetsbaserat. Det offentliga ska tillgodose och skydda rättigheterna och säkerställa på vilket sätt det görs. Att verka rättighetsbaserat innebär att verksamheten sätter individens rättigheter i främsta rummet. För Malmö stad som offentlig verksamhet handlar det om att resonera och agera för att reglera maktförhållandet mellan individen och det offentliga. Med andra ord behöver Malmö stad både förhålla sig till vad kommunen inte får göra och vad kommunen ska göra för att leva upp till sina skyldigheter.

Policy för Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter utgör en viktig del i Malmö stads arbete med att stödja de mänskliga rättigheterna och är därmed ett komplement till MR-policy.

Organisation och ansvar

Kommunstyrelsen har övergripande ansvar för att följa upp att policyns riktlinjer upprätthålls och att, i nära dialog med de nationella minoriteterna, tillse att policyn efterlevs. Kulturnämnden har ansvar för att följa upp policyn avseende den romska minoriteten. Samtliga nämnder och förvaltningar i Malmö stad har ansvar för att upprätthålla de principer som policyn avser.

Kommunstyrelsen har ansvar för framtagande av program för de nationella minoriteterna judar, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Kulturnämnden har ansvar för framtagande av handlingsplan för den romska minoriteten.

Revidering

Översyn av policyn ska ske av kommunstyrelsen i slutet av varje mandatperiod för att se om det finns behov att revidera policyn. Vid exempelvis lagändringar och organisationsförändringar som berör policyn kan en revidering även bli

aktuell vid andra tidpunkter. Översyn, samt eventuell revidering, görs i samråd med de nationella minoriteterna.

Policyn antogs 2014 och har reviderats 2020 och 2024. Detta är den tredje versionen av policyn.

Har du frågor om policyn?

Om du har frågor kring policyn avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteterna judars, samers, sverigefinnars och tornedalingars rättigheter kontakta stadskontoret. För frågor avseende den nationella minoriteten romers rättigheter kontakta kulturförvaltningen.

Malmö stads kontaktcenter

Telefonnummer: 040-34 10 00

E-post: malmstad@malmo.se